

**Програма
сприяння вдосконаленню безпечних та комфортних умов дорожнього
руху на вулицях міста Запоріжжя на 2024-2026 роки**

1. Мета програми

Реалізація комплексних заходів для поліпшення стану безпеки дорожнього руху, зниження рівня аварійності та тяжкості її наслідків, збереження життя та здоров'я людей на території міста Запоріжжя.

2. Склад проблеми, шляхи і способи її розв'язання

Програма сприяння вдосконаленню безпечних та комфортних умов дорожнього руху на вулицях міста Запоріжжя (далі - Програма) розроблена відповідно до положень Конституції України, Бюджетного кодексу України, Кодексу України про адміністративні правопорушення, Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про благоустрій населених пунктів», «Про автомобільні дороги», «Про дорожній рух», концепції Vision Zero а також постанов Верховної Ради України, актів Президента України і Кабінету Міністрів України, розпоряджень голови обласної державної адміністрації, рішень міської ради та її виконавчого комітету, розпоряджень міського голови.

Управління функціонуванням і розвитком вулиць і доріг здійснюють органи місцевого самоврядування у віданні яких вони перебувають, що враховує забезпечення безперервного, безпечного, економічного та зручного руху транспортних засобів і пішоходів вулицями і дорогами, організацію будівництва, реконструкції, ремонту та утримання вулиць і доріг за встановленими для них будівельними нормами, державними стандартами та нормами.

У комунальній власності міста Запоріжжя знаходяться дороги загальною довжиною 1142,198 км, площею 8,1 млн.кв.м (з них з твердим покриттям – 986,098 км, площею 7,04 млн.кв.м).

В ході обстеження вулично-шляхової мережі м. Запоріжжя виявлено ряд недоліків. Так, під час обстеження основних транзитних вулиць м. Запоріжжя було встановлено, що на багатьох перехрестях взагалі відсутні дорожні знаки або стан яких не відповідає вимогам ДСТУ 4100:2022 «Безпека дорожнього руху. Знаки дорожні. Загальні технічні умови. Правила застосування». На багатьох вулицях відсутня дорожня розмітка або не відповідає вимогам ДСТУ 2587 «Безпека дорожнього руху. Розмітка дорожня. Загальні технічні умови». Також виявлено багато недоліків в облаштуванні та утриманні пішохідних переходів, таких як відсутність дорожніх знаків та дорожньої розмітки, розміщення їх у невстановлених

місцях, що наражає на небезпеку всіх учасників дорожнього руху та сприяє збільшенню дорожньо-транспортних пригод за участю пішоходів. Разом з цим були виявлені певні ділянки, на яких постійно спостерігається велике скупчення транспортних засобів, водії яких порушують правила дорожнього руху, а саме правила зупинки та стоянки, що призводить до зменшення видимості на перехрестях або на виїздах з прилеглих території. Більша кількість облаштованих раніше дорожніх пагорбів майже зруйновані та не виконують свою функцію зниження швидкості транспортних засобів.

Для поліпшення стану безпеки дорожнього руху, зниження рівня аварійності та тяжкості її наслідків, збереження життя та здоров'я людей на території міста Запоріжжя передбачається виконання наступних заходів:

Дорожні знаки:

- виконати аналіз стану та наявності;
- мінімізація кількості дорожніх знаків.

Дослідження у Великій Британії та Нідерландах показали, що суттєве зменшення кількості дорожніх знаків на перехресті змушує водіїв бути уважнішими та знижувати швидкість руху, що робить дорожню обстановку безпечнішою та знижує кількість ДТП, оскільки водії мають можливість зосередити більше своєї уваги на інших учасниках дорожнього руху. При цьому важливо, щоби цей підхід застосовувався у комплексі із іншими засобами заспокоєння руху;

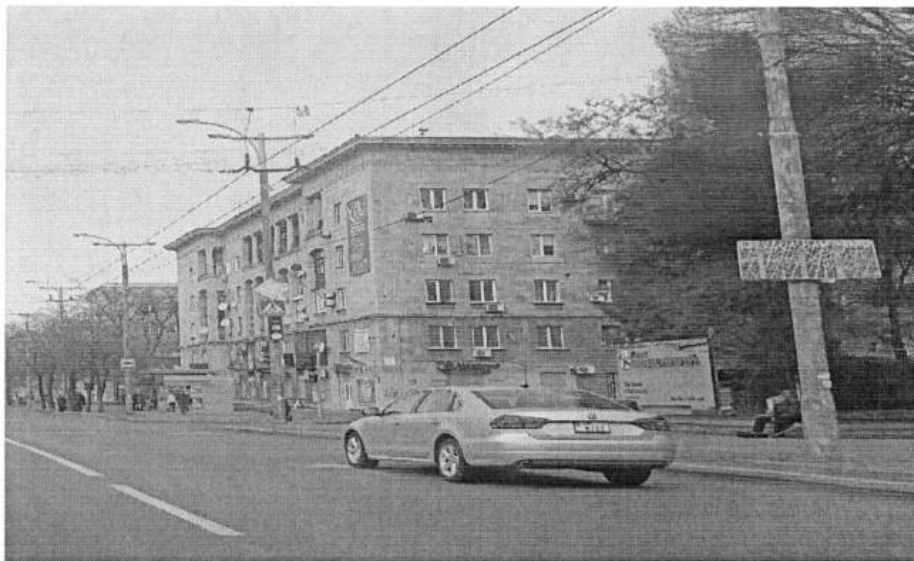
Нанесення дорожньої розмітки:

- нанесення та оновлення дорожньої розмітки згідно схем організації дорожнього руху:
 - Зменшення ширини смуг руху. Надмірна ширина смуг руху створює у водіїв хибне відчуття безпеки та спонукає їхати швидше, що збільшує ризики важких ДТП. Зменшення ширини смуг руху змушує водіїв бути уважнішими та їхати обережніше, що зменшує кількість ДТП на 24-53 %;
 - Викривлення траєкторії руху. Довгі прямі ділянки провокують водіїв на швидку їзду, що може бути особливо небезпечно у населених пунктах. Для зниження швидкості руху використовують фізичні викривлення смуги руху, які змушують водіїв знижувати швидкість до безпечної;
 - Острівцець безпеки. Конструктивно виділений над проїзною частиною захисний елемент, призначений для зупинки пішоходів під час переходу проїзної частини;
 - Антикишеня. Розширення тротуару, призначене для скорочення довжини пішохідного переходу та привернення до нього додаткової уваги водіїв або для запобігання нелегальному паркуванню. Також може використовуватися для влаштування зупинок громадського транспорту;
 - Підвищений пішохідний перехід;
 - Перехрестя з круговим рухом. Незважаючи на те, що світлофорне регулювання знижує число аварій і збільшує пропускну здатність перехрестя, як правило, аварії на них призводять до більш тяжких наслідків, ніж на перехрестях з круговим рухом;

- Дороги з розділовим бар'єром. Рішення ефективно запобігає аваріям, пов'язаним із зіткненнями зустрічного автотранспорту;
- Контрастне освітлення пішохідних переходів;
- Аналіз аварійності на території міста (піврічний, річний).

СТАН ДОРОЖНІХ ЗНАКІВ

Першочерговими діями, для зменшення рівня аварійності та тяжкості її наслідків, є приведення наявних дорожніх знаків та дорожньої розмітки на вулично-шляховій мережі м. Запоріжжя у відповідність до вимоги ДСТУ та ДБН.

Під час обстеження основних транзитних вулиць м. Запоріжжя було виявлено дорожні знаки стан яких не відповідає вимогам ДСТУ 4100:2022. На багатьох перехрестях дорожні знаки потребують негайної заміни або встановлення нових.

ОБЛАШТУВАННЯ ПІШОХІДНИХ ПЕРЕХОДІВ

Також, під час аналізу аварійності було встановлено, що є необхідність терміново вжити заходів щодо приведення пішохідних переходів міста до належних умов.

нерегульований пішохідний перехід
по вул. Дніпровське шосе

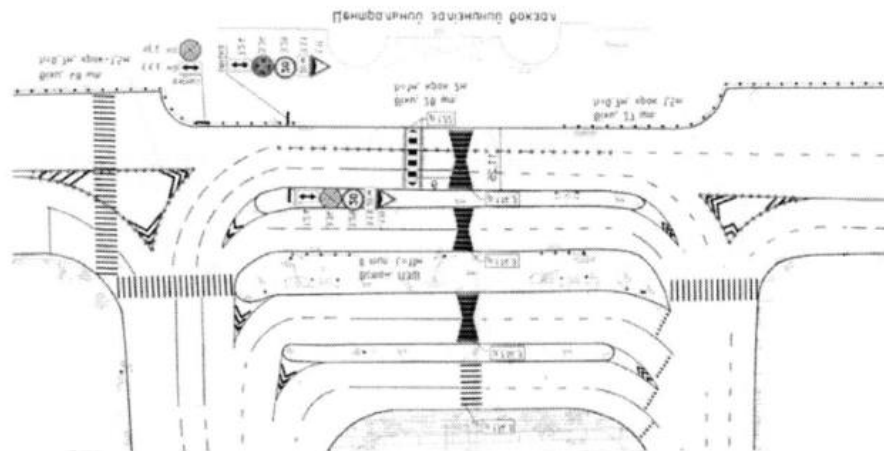
нерегульований пішохідний
перехід по вул. Істоміна

На вказаних вище переходах відсутні дорожні знаки 5.38.1 та 5.38.2 «Пішохідний перехід» та дорожня розмітка 1.14.1 «зебра», що не дає змоги водію завчасно виявити наявність нерегульованого пішохідного переходу та виконати вимогу п. 18.1 ПДР України «Водій транспортного засобу, що наближається до нерегульованого пішохідного переходу, на якому перебувають пішоходи, повинен зменшити швидкість, а в разі потреби зупинитися, щоб дати дорогу пішоходам, для яких може бути створена перешкода чи небезпека», у зв'язку із чим на вказаних ділянках дороги неодноразово траплялися дорожньо-транспортні пригоди за участі пішоходів.

НАПРЯМНІ ВІХИ

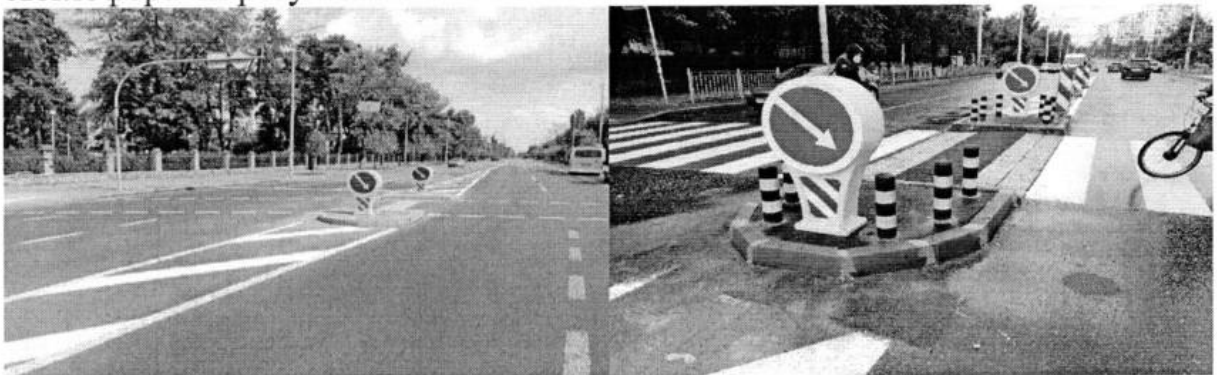
Застосування даного допоміжного засобу регулювання дорожнього руху може значно зменшити кількість проблемних ділянок в м. Запоріжжі, де найчастіше виникають проблеми з порушення правил дорожнього руху, а саме правил зупинки та стоянки.

Як приклад, застосування напрямних віх в м. Києві:

ОСТРІВЦІ БЕЗПЕКИ

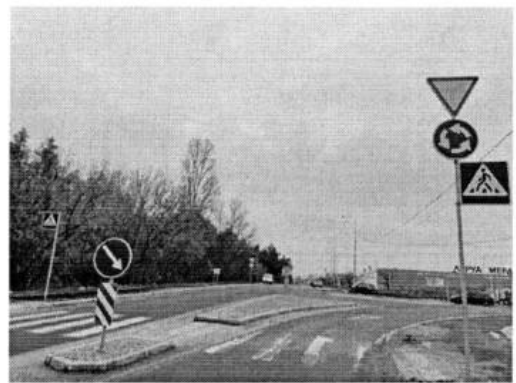
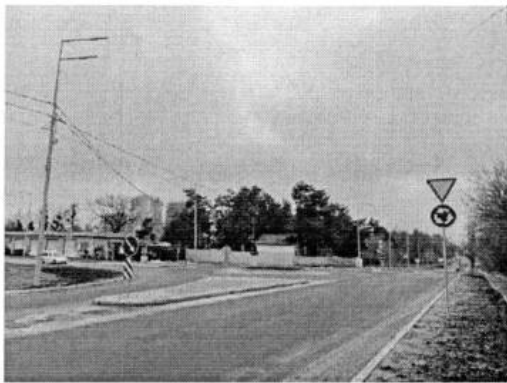
Вимогами ДБН 2.3-5:2018 передбачене обов'язкове облаштування **острівців безпеки** на нерегульованих пішохідних переходах через проїзну частину з 4-ма та більше смугами руху. Це переходи, які не мають світлофора чи регулювальника.

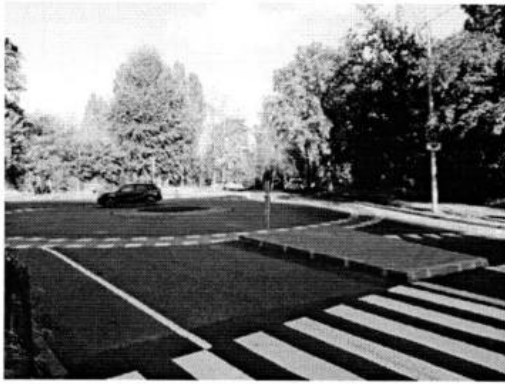
НАПРЯМНІ ОСТРІВЦІ

Мета - підвищити уважність водія і зменшити швидкість руху.

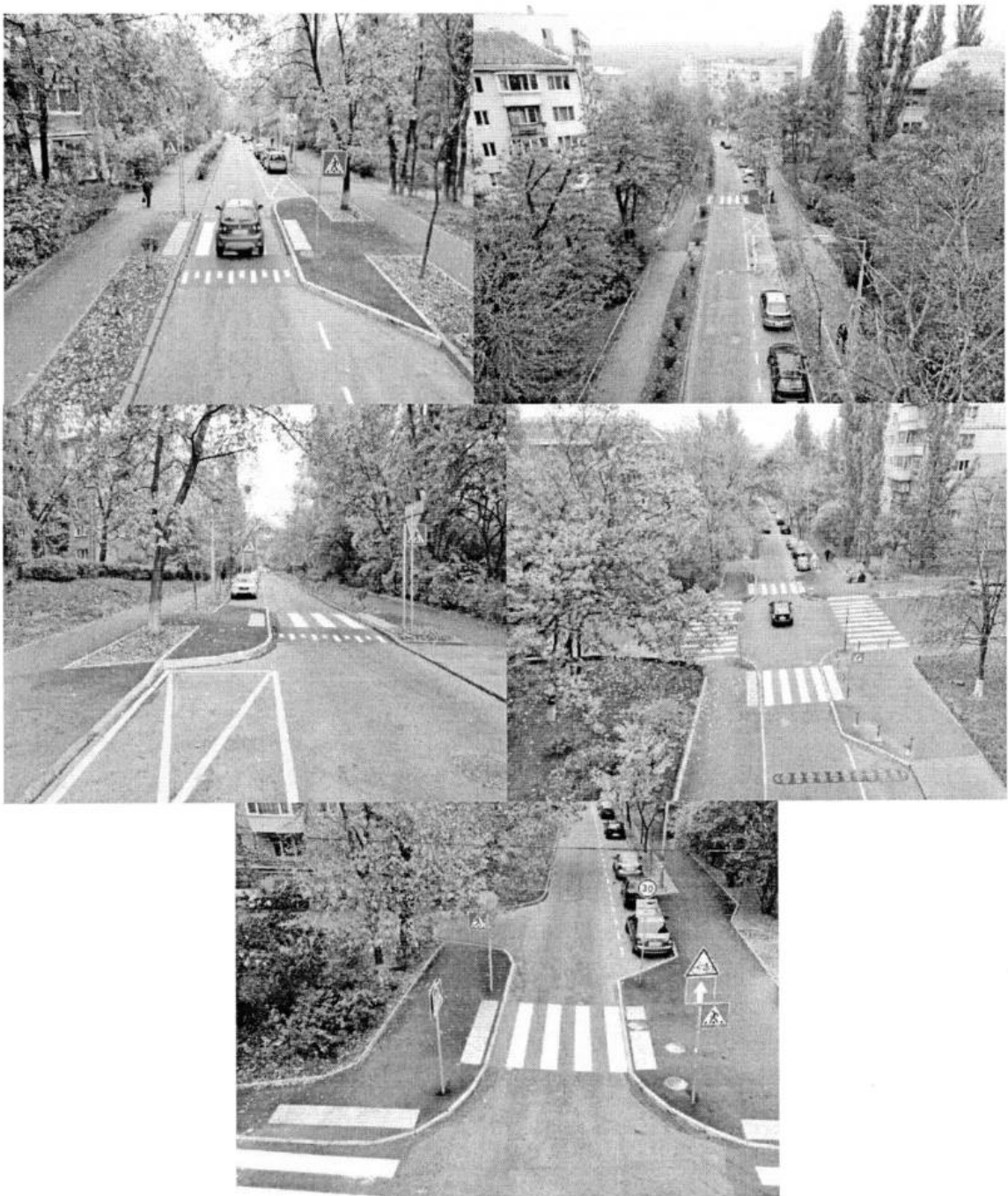
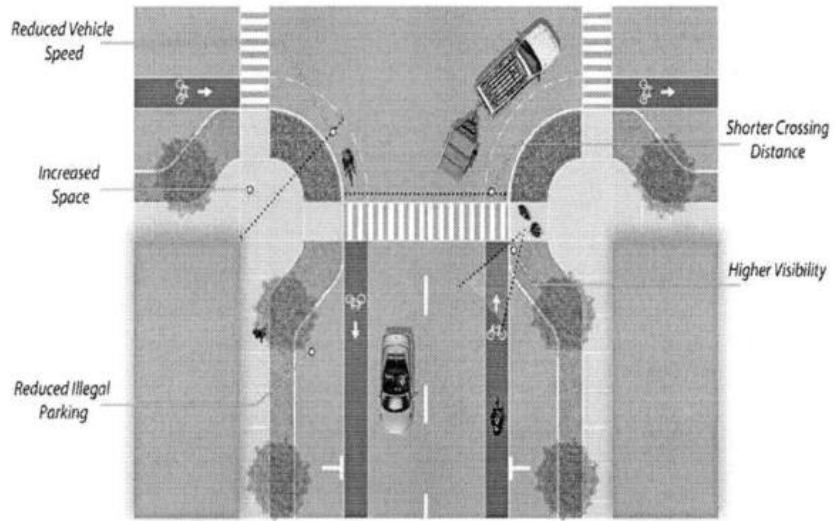
МІНІ-КІЛЬЦЯ

ДТП, які трапляються через обмежену видимість на перехресті - небажання водіїв зробити повну зупинку перед виїздом на перехрестя, щоб впевнитися в безпеці проїзду через нього. Міні - кільця - є своєрідним замінником світлофора. Організують упорядкований рух по колу без заїзду на центральну частину кільця. Можуть бути як підняті і конструктивно виділені бордюром так і пластикові. (Перше фото міні-кільце на вулиці Підвисоцького в м. Києві)

АНТИКИШЕНІ (ЧОКЕРИ)

Антикишеня – це інфраструктурне рішення, яке робить пішохода більш видимим на дорозі завдяки розширенню ділянки тротуару. Таке продовження тротуару виконує антипаркувальну та безпекову функції. Вони прибирають надлишкову ширину проїжджої частини, яка використовувалась для паркування. Також такі переходи є доступними для маломобільних груп населення. (Фото для прикладу по Коломийському провулку в Голосіївському районі Києва).

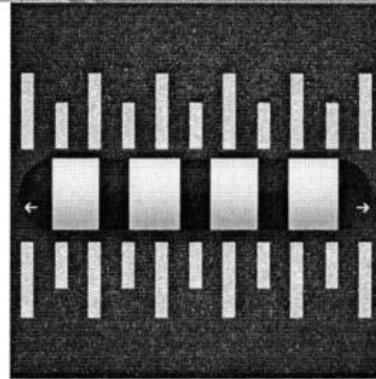
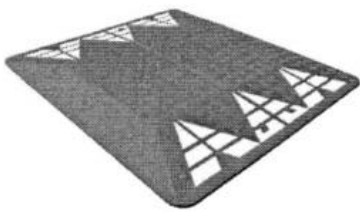

ДОРОЖНІ ПАГОРБИ

Майже всі дорожні пагорби м. Запоріжжя не відповідають вимогам ДСТУ. Відсутність належного позначення пристроїв примусового зниження швидкості не дає змоги водіям завчасно зменшити швидкість наближаючись до пішохідних переходів.

Приклад якісного позначення наявних пристроїв:

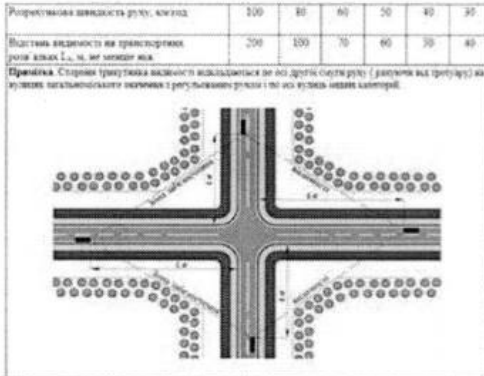

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИДИМОСТІ ПЕРЕХРЕСТЬ

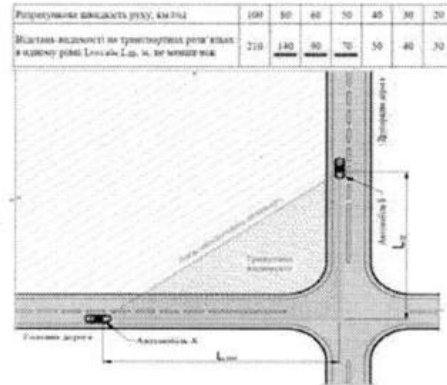
Значна кількість дорожньо – транспортних пригод трапляються через обмежену видимість на перехрестях та пішохідних переходах. Потрібно забезпечити, а в окремих випадках збільшити, видимість у напрямку руху

БУЛО

- ❖ Передбачено неоптимальні вимоги щодо мінімальної бічної видимості у напрямку руху на перехрестях

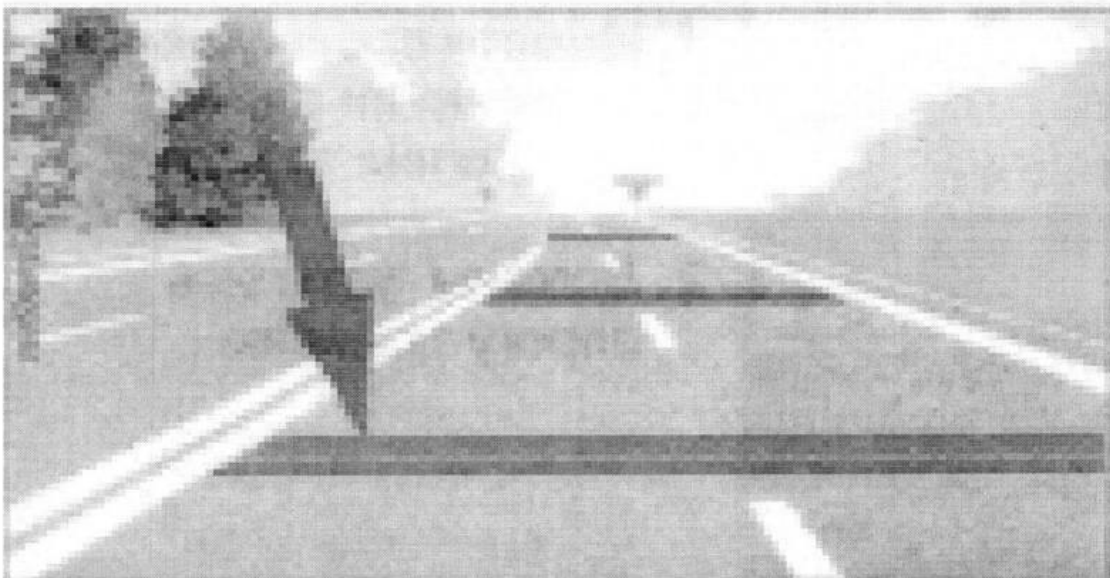
БУДЕ

- ✓ Збільшена бічна видимість у напрямку руху на перехрестях – для підвищення безпеки руху

СМУГИ ШУМОВІ

За результатами аналізу аварійності чи відповідного обґрунтування, поперечні ШС рекомендовано влаштовувати: ДСТУ 8732:2017

- перед залізничними переїздами;
- на підходах до тунелів;
- перед транспортною розв'язкою кільцевого типу;
- перед кривими з обмеженою видимістю у плані та/чи поздовжньому профілі;
- перед наземним пішохідним переходом за межами населеного пункту;
- на автомобільних дорогах з розділювальною смугою (перед наземним пішохідним переходом, перед транспортною розв'язкою в одному рівні);
- у населеному пункті перед першим за напрямком руху наземним пішохідним переходом чи перехрестям, а також у разі обмеженої їхньої видимості;
- на ділянках концентрації ДТП.

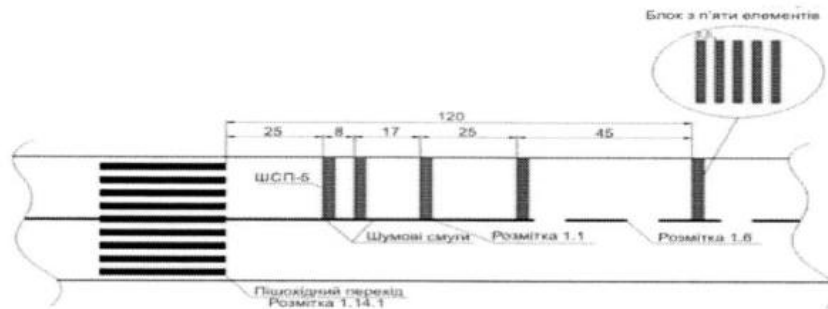

Рисунок А.1 — Приклад розташування комплексу блоків поперечних ШС (ШСП-5) перед наземним пішохідним переходом на двосмуговій дорозі з дозволеною швидкістю 90 км/год.

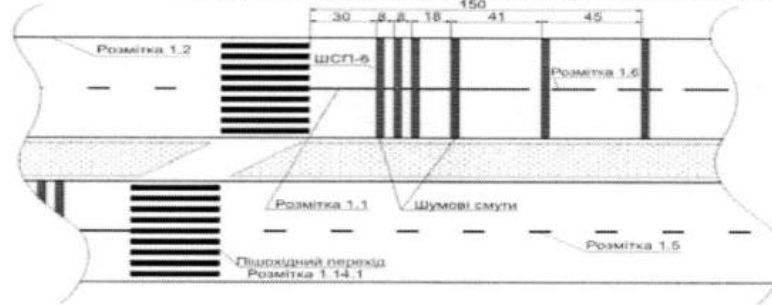

Рисунок А.2 — Приклад розташування комплексу блоків поперечних ШС (ШСП-6) перед наземним пішохідним переходом з дозволеною швидкістю більше ніж 90 км/год на автомобільній дорозі з роздільною смугою

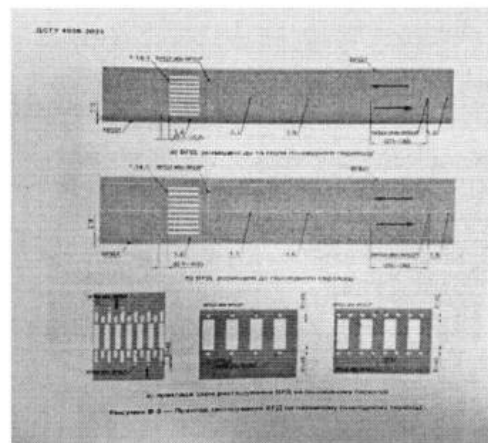
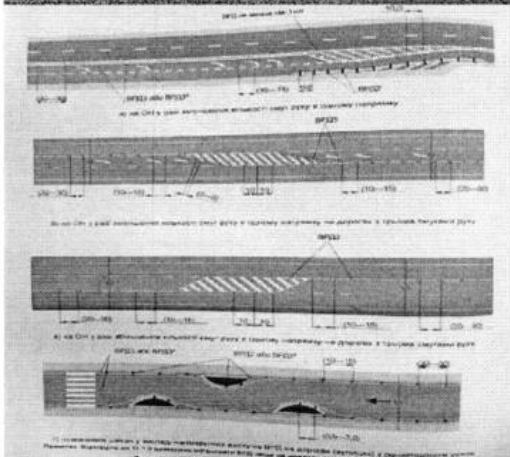
ВСТАВКИ РОЗМІЧАЛЬНІ

Вставки розмічальні дорожні призначені для покращення зорового орієнтування водія в темну пору доби та за несприятливих погодних умов на автомобільних дорогах загального користування та вулицях і дорогах населених пунктів.

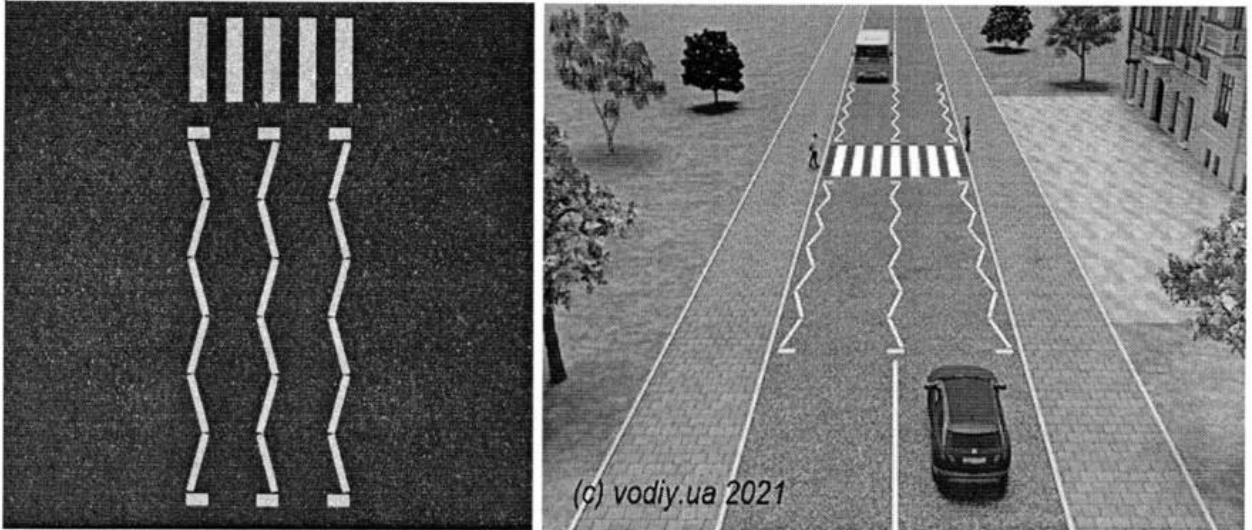
Розмічальні дорожні вставки ВРД-3-11-А1
www.sozi.com.ua (044) 338-64-38

tvns.prom.ua

ДОРОЖНЯ РОЗМІТКА

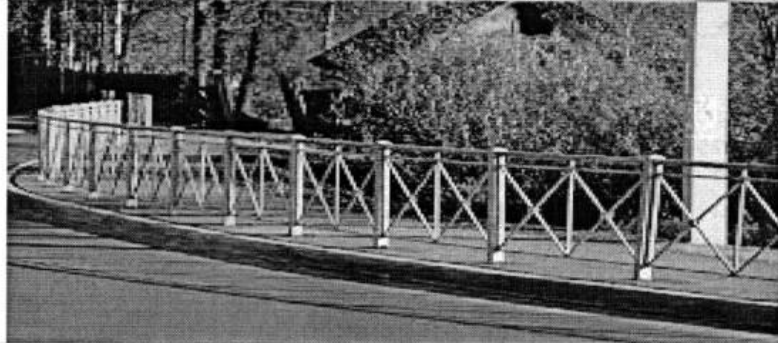
Розмітка 1.24 (ламана крайова і осьова лінії) попереджає про наближення до пішохідного переходу чи велосипедного переїзду з підвищеною небезпекою (обмежена їх видимість, підвищений рівень аварійності, наявність поблизу навчальних закладів) з метою концентрації уваги водія.

ДОРОЖНЄ ОГОРОДЖЕННЯ

На багатьох транзитних вулицях міста спостерігаються випадки переходу пішоходами проїзної частини в невстановленому місці. За для унеможливлення цього є необхідність у встановленні огорожень перильного типу.

Дорожні дзеркала

Можливо встановити:

- на автомобільних дорогах з обмеженою видимістю;
- на перехрестях і примиканнях доріг з напруженим рухом;
- в місцях виїзду транспортних засобів з територій підприємств, арок будівель, СТО, автомобільних парковок тощо на дорогах загального користування;
- на перехрестях із залізничними під'їзними шляхами до підприємств, складів і інших об'єктів, на яких видимість поїздів обмежена;
- біля пішохідних переходів у дитячих садків, навчальних закладів, споруд масового культурного відпочинку (кінотеатрів, стадіонів, парків і т.д.);
- на примиканнях доріг з поганим оглядом;
- в місцях, де необхідність застосування дорожніх дзеркал обгрунтована конкретними умовами дорожнього руху.

ЗУПИНКИ ГРОМАДСЬКОГО ТРАНСПОРТУ

На деяких вулицях міста розміщення зупинок громадського транспорту не відповідає вимогам стандартів.

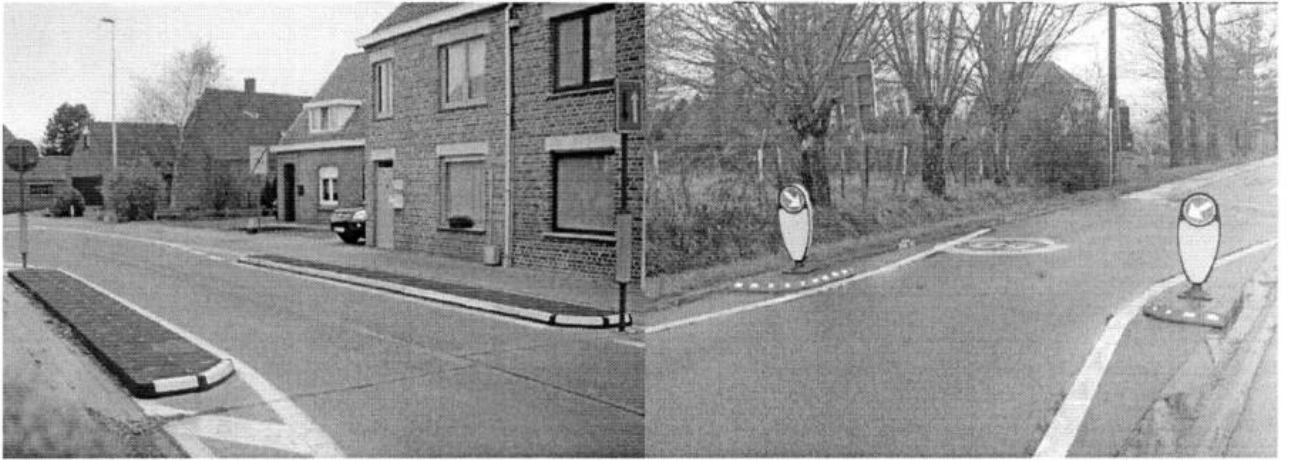
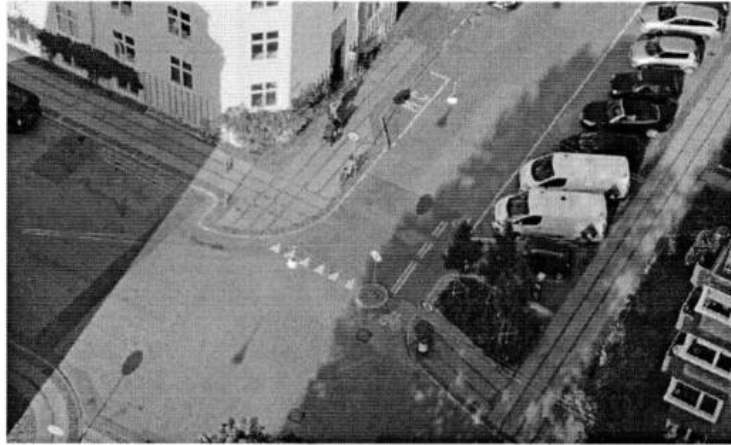

Майданчик для посадки/висадки пасажирів розміщений безпосередньо перед/після пішохідним переходом. Під час висадки/посадки пасажирів маршрутні транспортні засоби обмежують оглядовість пішохідних переходів, що не дає змоги іншим водіям завчасно виявити наявність пішохідів на переході. Відповідно до наявних норм облаштування пішохідні переходи повинні знаходитись перед зупинкою громадського транспорту по ходу руху транспортних засобів.

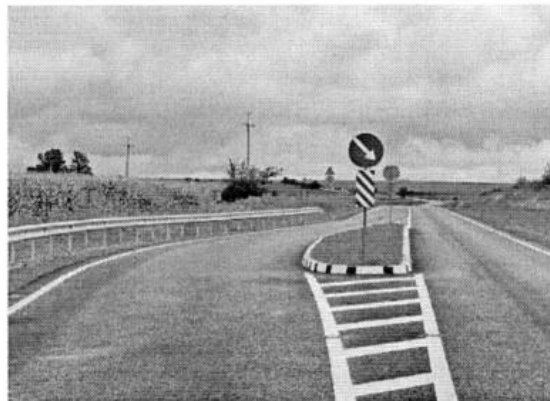
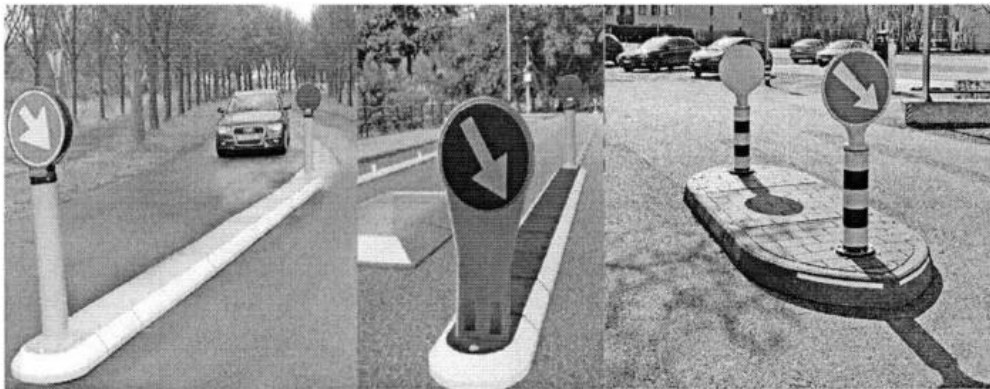
ЗМЕНШЕННЯ ШИРИНИ ПРОЇЗНОЇ ЧАСТИНИ

(чокери, спрямовуючі острівці безпеки, вставки по осі дороги)

Чокери – засіб заспокоєння дорожнього руху, який є бічним горизонтальним розширенням тротуару, бордюру чи острівця безпеки на проїзну частину, що призводить до звуження ширини проїзної частини.

Вставки по осі дороги можуть бути одночасно острівцями безпеки.

ПІДНЕСЕНІ ПІШОХІДНІ ПЕРЕХОДИ

З метою зниження рівня аварійності та тяжкості її наслідків, в місцях скупчення дорожньо – транспортних пригод пов'язаних з наїздом на пішоходів, можливе облаштування піднесених нерегульованих пішохідних переходів.

Перелік запропонованих місць, на яких необхідне облаштування нових засобів регулювання дорожнього руху або оновлення вже наявних, в додатку.

3. Завдання і заходи

Забезпечити протягом 2024-2025 років організацію виконання комплексу заходів для поліпшення стану безпеки дорожнього руху, зниження

рівня аварійності та тяжкості її наслідків, збереження життя та здоров'я людей на території міста Запоріжжя.

4. Обсяги та місця впровадження

Перелік заходів, обсяги реалізації необхідних робіт та місця впровадження будуть визначені після детального обстеження вулично-дорожньої мережі м. Запоріжжя.

5. Джерела фінансування

Обсяг необхідного фінансування заходів зазначеної Програми визначаються та враховуються в цільових програмах департаменту муніципального управління Запорізької міської ради, департаменту з питань ефективної роботи та розвитку комунальних підприємств Запорізької міської ради.

5. Очікувані результати, ефективність програми

Поліпшення стану безпеки дорожнього руху, зниження рівня аварійності та тяжкості її наслідків, збереження життя та здоров'я людей на території міста Запоріжжя.

6. Координація та контроль за ходом виконання програми

Головні розпорядники бюджетних коштів та відповідальні виконавці: департамент муніципального управління Запорізької міської ради, департамент з питань ефективної роботи та розвитку комунальних підприємств Запорізької міської ради.

Головні розпорядники бюджетних коштів відповідно до пункту 3 частини 5 статті 22 Бюджетного кодексу України можуть приймати рішення щодо делегування повноважень на виконання заходів Програми одержувачам бюджетних коштів.

Одержувачі бюджетних коштів для виконання заходів, передбачених Програмою надають головним розпорядникам бюджетних коштів щомісячні звіти щодо обсягів використаних коштів та обсягів виконаних робіт.

Виконання програми та підготовку відповідного звіту здійснюють: департамент муніципального управління Запорізької міської ради, департамент з питань ефективної роботи та розвитку комунальних підприємств Запорізької міської ради.

Секретар міської ради

Анатолій КУРТЄВ

Додаток 1

До Програми сприяння
вдосконаленню безпечних та
комфортних умов дорожнього
руху на вулицях міста Запоріжжя
на 2024-2026 роки

Завдання і заходи

з виконання Програми сприяння вдосконаленню безпечних та комфортних умов дорожнього руху на вулицях міста Запоріжжя
на 2024-2026 роки

Найменування завдання	2	3	4	Прогнозні обсяги, тис.грн			
				Всього	2024	2025	2026
1	2	3	4	5	6	7	8
Утримання та розвиток автомобільних доріг та дорожньої інфраструктури							
Поточний ремонт об'єктів дорожньої інфраструктури, в тому числі:	поточний ремонт об'єктів вулично-дорожньої мережі	департамент муніципального управління Запорізької міської ради / комунальне підприємство "Експлуатаційне лінійне управління автомобільних шляхів"	бюджет міської територіальної громади	16 502,045	5 000,000	5 485,000	6 017,045
Всього по програмі				16 502,045	5 000,000	5 485,000	6 017,045

Секретар міської ради

Анатолій КУРТЄВ

Додаток 2

До Програми сприяння вдосконаленню
безпечних та комфортних умов
дорожнього руху на вулицях міста
Запоріжжя на 2024-2026 роки

Орієнтовні обсяги та джерела фінансування

Програми сприяння вдосконаленню безпечних та комфортних умов дорожнього руху на вулицях міста
Запоріжжя на 2024-2026 роки

	Обсяг фінансування, всього	За роками виконання		
		2024	2025	2026
I	2	3	4	5
Бюджет міської територіальної громади, всього	16 502,045	5 000,000	5 485,000	6 017,045
в тому числі:				
<i>власні надходження бюджетних установ</i>	0,000			
Державний бюджет	0,000			
Обласний бюджет	0,000			
Інші джерела	0,000			
Усього	16 502,045	5 000,000	5 485,000	6 017,045

Секретар міської ради

Анатолій КУРТСВ

Додаток 3

До Програми сприяння
вдосконаленню безпечних та
комфортних умов дорожнього
руху на вулицях міста Запоріжжя
на 2024-2026 роки

Очікувані результати

виконання Програми сприяння вдосконаленню безпечних та комфортних умов дорожнього руху на вулицях міста
Запоріжжя на 2024-2026 роки

Найменування завдання	Найменування показників виконання завдання	Одиниця виміру	усього	Значення показників у тому числі за роками		
				2024	2025	2026
1	2	3	4	5	6	7
Утримання та розвиток автомобільних доріг та дорожньої інфраструктури						
Головний розпорядник бюджетних коштів - департамент муніципального управління Запорізької міської ради						
Поточний ремонт об'єктів дорожньої інфраструктури, в тому числі:	поточний ремонт об'єктів вулично-дорожньої мережі	од.	30	10	10	10

Секретар міської ради

Анатолій КУРТЄВ